

Beantwoording technische vragen Programmabegroting 2023

Inhoud

1.1 Technische vragen GBO.....	2
1.2 Technische vragen CDA.....	2
1.3 Technische vragen D66.....	2
1.4 Technische vragen VVD.....	3
1.5 Technische vragen GL.....	4
1.6 Technische vragen CU.....	6

1.1 Technische vragen GBO

GBO	Vraag	Antwoord
1	Onzekerheden: Is er (ruim) voldoende rekening gehouden met de diverse onzekerheden en risico's, zoals: - energiecrisis, denk aan hogere kosten voor gemeentelijke gebouwen (zwembad, sporthallen etc) maar ook: doorbelasting daarvan van derden (bibliotheek, inhuur etc) \ - Hogere doorbelasting van kosten regionale samenwerkingen. - extra uitkeringen ihkv armoede en ondersteuning, - inflatie (in begroting: 2,3% - maar: nu stukken hoger en verwachting is dat ie hoog blijft) - Het rentepercentage in deze begroting is 1,3. Dat is prima voor al voorgenomen investeringen, die in de Kadernota staan maar niet voor nieuwe investeringen. Het rentepercentage voor langlopende leningen is immers veel hoger. Je kunt zelfs de vraag stellen of het überhaupt realistisch is uit te gaan van 1,3%.	Ten tijde van het opstellen van de begroting zijn de inschatting van onzekerheden gedaan op basis de feiten die we toen kende en op basis van professional judgement. Gedurende het jaar zullen we monitoren of deze onzekerheden anders tot stand komen dan verwacht en verwerkt is in de begroting. Dit komt terug in de bestuursrapportage van 2023.
2	6.1 toegang tot diensten en producten - Staat de digitale dienstverlening van Overbetuwe nog in de kinderschoenen?	Nee, maar het werkveld ontwikkeld zich heel erg snel, en de eisen vanuit wetgeving (WOO/WMEBV/WDO/WEP) worden steeds scherper wat weer vernieuwing vraagt en kansen biedt. Vandaar ook dat de verbetering van de digitale dienstverlening in het uitvoeringsprogramma en de begroting staat.
3	Onzekerheden: Is er (ruim) voldoende rekening gehouden met de diverse onzekerheden en risico's, zoals: - energiecrisis, denk aan hogere kosten voor gemeentelijke gebouwen (zwembad, sporthallen etc)	Er is in de begroting rekening gehouden met een verdrievoudiging van de prijs ten opzichte van 2022. De <u>exacte</u> prijs voor 2023 is nog niet bekend, 35% van de benodigde energie is op dit moment ingekocht, waarbij de prijs lager is dan de begrootte kosten. Momenteel zien we een dalende trend in de energieprijzen. De verwachting nu is dus dat komende kliks (inkoop) op een lager tarief zullen uitkomen en er dus geen onzekerheid/risico voor de begroting is. De totale inkoop van energie voor 2023 zal in december 2022 zijn afgerond.

4	Onzekerheden; doorbelasting daarvan van derden (bibliotheek, inhuur etc)	De doorbelasting van het – maatschappelijk - gebruik van ruimten door derden vindt plaats op basis van prijzen in de tarievenverordening. Voor 2023 is deze nog niet gemaakt en vastgesteld. Jaarlijks wordt er een voorstel gedaan om de prijzen aan te passen met de indexering. Als gevolg van de verhoging van de energieprijzen zijn de huidige indexcijfers navenant hoog. Vanuit de VNG zullen de gemeenten hierover een advies ontvangen. Bij de (toe te passen) indexering voor de tarievenverordening 2023 zal hiermee rekening gehouden worden. De tarievenverordening zal ook nog aan de raad worden voorgelegd. In de begroting is rekening gehouden met de gebruikelijke indexering.
5	Financiën Zou het mogelijk zijn om naast de Marap/Berap bijvoorbeeld een 1 of 2 maandelijks kort overzicht te leveren?	De frequentie en inhoud van de producten van de P&C cyclus wordt periodiek met de auditcommissie geëvalueerd. Van belang daarbij is de afweging tussen enerzijds de (formele) rol van de raad en de anderzijds de frequentie, kwaliteit en doorlooptijd van een (maandelijks) overzicht.
6	Financiën Zijn de effecten van de septembercirculaire al bekend? In hoeverre hebben die effect op de begroting 2023, cq op de reserve per 1-1-2023 en ultimo 2023?	U heeft reeds een apart raadsvoorstel ontvangen met betrekking tot de effecten van de septembercirculaire 2022.
7	Financiën In het raadsvoorstel staan een 8-tal wijzigingen tov het uitvoeringsprogramma van € 0,6 miljoen. Graag deze posten nader toegelicht analoog aan de indeling (met toelichting en tabel) in het uitvoeringsprogramma 2022-2026. En is dat reeds verwerkt in de programmabegroting?	Zie hiervoor de tabel in de bijlage. Deze fasering is verwerkt in de programmabegroting.
8	Financiën Is het misschien mogelijk om een (doorlopende) afkortingen- en begrippenlijst te maken, bv in lbabs?	Zie bijlage 2
9	Financiën De programma-indeling is gewijzigd. Is het mogelijk om de (voornaamste) tabellen, te voorzien van de begrote bedragen van 2022? En zo mogelijk ook de realisatie 2021?	In de financiële begroting vanaf p.99 is een tabel opgenomen met betrekking tot de vergelijking met de realisatie 2021 en de begroting 2022 op taakveld niveau.

1.2 Technische vragen CDA

CDA	Vraag	Antwoord
1	Wonen Wanneer praten we verder over de prioriteiten in de 'Woonagenda Overbetuwe 2025'?	Het college heeft een agenderingsverzoek gedaan voor een RTGC eind november 2022.
2	Wonen Is na het onderzoek woonbeschermingsmaatregelen invoering van de toepasselijke instrumenten mogelijk in 2023?	Het college kan u informeren over de uitkomsten van het onderzoek en mogelijke vervolgstappen voor 2023 bij het RTGC.
3	Wonen Is er een maatregel die erin voorziet dat (middels compensatie, fonds, o.i.d.) ontwikkelaars een extra inzet moeten plegen als ze onvoldoende betaalbaar segment in hun plannen hebben.	Nee. De kaders voor prijssegmenten zijn in lijn met de Woonagenda op gemeentelijk niveau. Deze zijn niet 1-op-1 door te vertalen naar projectniveau. Wij informeren u eind november over andere maatregelen in het kader van het onderzoek naar instrumentaria voor beschikbaarheid en betaalbaarheid.
4	Wonen Zijn er initiatieven voor bijzondere woonvormen?	Ja. Veelal hebben deze een andere organisatiegraad dan professionele ontwikkelaars, is het een pril idee en beschikken ze nog niet over financiering of grond. Dit vraagt dus een andere manier van faciliteren. Het college maakt hiervoor (in lijn met de acties 4, 18 en 19) een aanpak met een specifieke vorm van regie. Over de hoofdlijnen daarvan wordt u eind november geïnformeerd.
5	Wonen Is met de 'gemiddeld 250 woningen per jaar' planvorming of oplevering bedoeld?	Het is een inspanning die gericht is op realisatie. De huidige bouwproductie is gemiddeld een circa 200 woningen per jaar. Uitdaging is om dit minimaal te continueren in de wereld van krappe arbeidsmarkt, onrendabele toppen, stijgende rentes en schaarse grondstoffen.
6	Wonen Kost het toetsen van kleine woningbouwplannen evenveel capaciteit dan grote?	De benodigde ambtelijke capaciteit voor toetsing is in de meeste gevallen niet gelijk. Dit is namelijk afhankelijk van de complexiteit van het project.
7	Wonen Wordt een modelwoning en conceptuele bouw in iedere gemeente opnieuw getoetst?	Ja, wettelijke toetsing aan bouwbesluit vindt individueel in iedere gemeente plaats.
8	Dijken Welke participatie is er bij de Waaldijk in de komende jaren?	De participatie voor de weginrichting van de Lange lijn (Nijmegen – Gorinchem) en de lokale participatie (dijkweg Overbetuwe) is afgerond. Voor de uitwerking van het verhaal van de Waal (tekst informatiezuilen belevingspunten) betrekken we cultuurhistorische verenigingen en bewoners. Na realisatie van de dijkweg wordt, indien de raad dat besluit, onderzoek gedaan om gemotoriseerd verkeer op de dijk te beperken (o.a. nut en noodzaak dijkafsluiting) en monitoring (verkeersintensiteiten, snelheid en ongevallen). Daarbij worden ook de bewoners betrokken.

9	Groen Wat is het gemeentelijke beleid rondom de frequentie van maaien in bebouwd gebied? (minder maaien is een kostenbesparing en beter voor klimaatadaptatie).	Oa in het IKP OR wordt een integrale afweging gemaakt en per deelgebied het maaibeleid omschreven. Hierbij wordt rekening gehouden met biodiversiteit en klimaatadaptatie.

1.3 Technische vragen D66

D66	Vraag	Antwoord
1	Flex woningen 200 stuks kunnen die snel gebouwd worden?	Omdat het tijdelijke woningen betreft, is de proceduuretijd om tot de bouw te komen sneller dan definitieve woningen.
2	Gemeentelijk RioleringsPlan Blz. 48. Het huidige plan loopt tot 2022, wanneer mag de raad het nieuwe plan verwachten? Kan dit nieuwe plan nog invloed hebben op de tariefontwikkeling van rioolheffing?	Het GRP is geëvalueerd en wordt verlengd dus er verandert niet iets wezenlijks. In 2024 wordt het nieuwe grp opgesteld die breder wordt opgezet.
3	6.1 toegang tot diensten en producten - Welke diensten zullen toegankelijk zijn via de PIP?	In eerste instantie zal de informatie uit het zaaksysteem op de PIP ontsloten worden. In een latere fase worden hier mogelijk ook andere diensten en systemen aan gekoppeld, maar er wordt nog nader onderzocht of dit mogelijk is, en zo ja, welke dan.
4	6.1 toegang tot diensten en producten - Worden deze ook aan de achterkant geautomatiseerd?	Volledig automatiseren van processen is wel het ultieme doel. Op dit moment is het echter technisch nog niet mogelijk.
5	6.2 verantwoord werken met gegevens - Verantwoord werken met gegevens: sluiten we verschillende systemen op elkaar aan ?	We kunnen zowel in- als externe bronnen met elkaar combineren, en zullen dit waar nodig en van toepassing ook doen.
6	6.2 verantwoord werken met gegevens - Hoe wordt toezicht gehouden op het zorgvuldig omgaan met data?	Verantwoord werken met gegevens gaat over meerdere zaken. De eerste stap is inzichtelijk maken. We ontsluiten data, zonder dat we daar geautomatiseerd besluiten op nemen. We gebruiken de data om beleidsdoelen te gaan formuleren, en achteraf te controleren of ons beleid effectief is. We gaan dus nog niet werken met algoritmes, dat is een vervolgstap. Voordat we dat kunnen doen, moeten we eerst onze eigen kaders vastleggen: op ethisch gebied en op privacy gebied, wat mag, wat willen we?
7	paragraaf bedrijfsvoering	We zijn in 2020 gestart. In 2023 vindt een tussenevaluatie plaats.

	Wanneer wordt de samenwerking met ICT samenwerking Lingewaard geëvalueerd?	
8	Gaan jullie ook investeren in soft skills?	Ja, de extra investering in de soft skills vindt plaats bij de kernwaarden, persoonlijk leiderschap, bestuurlijk – ambtelijk samenspel, het MD-traject en SPP-traject (Strategische Personeels Planning). We willen voor deze investering ook verwijzen naar de presentatie van de gemeente secretaris tijdens de informatiebijeenkomst organisatieontwikkeling voor de Raad op 4 oktober jl.
9	Is er een prioritering van taken als er personeelstekort zou ontstaan?	De gemeente secretaris heeft tijdens de Informatiebijeenkomst organisatieontwikkeling op 4 oktober jl. een reactie gegeven op de Motie M3 van 5 juli 2022 ‘Krapte op de arbeidsmarkt en vitale functies’ Het college heeft toegezegd de raad tijdens deze informatiebijeenkomst vanavond te informeren over hoe de organisatie omgaat met de krapte op de arbeidsmarkt en de wijze waarop zij zich voorbereidt op de mogelijke gevolgen van een structureel personeelstekort. Tijdens de bijeenkomst is aangegeven dat het anticiperen op de krappe arbeidsmarkt en vitale functies plaatsvindt door: • het SPP-traject (Strategische Personeels Planning). Per team is aandacht voor de krappe arbeidsmarkt, vitale functies en beheersmaatregelen • de vernieuwing van het werving & selectiebeleid w.o. arbeidsmarktcommunicatie • het Inzetten op binden & boeien • Regionale samenwerking (P&O-netwerk, ICT samenwerking, afspraken met Lingewaard) • Inhuur-/raamovereenkomsten, samenwerking met externe bureaus Het “garanderen” van de uitvoering van de vitale taken is in beeld gebracht in het Bedrijfscontinuïteitsplan. Het “garanderen” van de vitale taken kan uiteindelijk ook leiden tot prioriteren: wat doen we <u>niet</u> , zodat we de vitale taken kunnen garanderen?
10	Is er recent een medewerkertevredenheidsonderzoek geweest?	Het laatste medewerkertevredenheidsonderzoek dateert van 2019. Tijdens de RI&E (Risico Inventarisatie & Evaluatie) die binnenkort wordt uitgevoerd gaan we aandacht besteden aan een aantal thema’s die in 2019 ook onderdeel waren van het onderzoek.
11	Vraag over de beheerplannen openbare ruimte. Waarom een groei van het budget van 600.000 naar 1.200.000?	De opbouw van het bedrag zit hem in de uitvoering. En dan met name in de capaciteit om alle projecten uit te kunnen voeren. Vanuit het verleden staan er nog projecten open die nog in uitvoering genomen moeten worden de zogenaamde PNL projecten. Deze worden eerst aangepakt en vervolgens groeien we naar het nieuwe model.

12	Dienstbare overheid Komt er een plan van aanpak voor de lokaal ombudspersoon? Zo ja, wanneer? En wanneer komt dit naar de raad?	Komend jaar geven we invulling aan de rol van de onafhankelijke lokale ombudspersoon, door te bepalen hoe de rol eruit komt te zien (rol, positie, taken, mandaat etc.). En vervolgens ook de werving en selectie te organiseren. Het hangt af van de concrete invulling wanneer en op welke wijze dit naar de raad komt. Ook is er een samenhang met onze huidige samenwerking met de Nationale Ombudsman.
13	Kerngericht werken Wanneer komt de uitgangspuntennotitie zoals gevraagd in het amendement bij het rekenkamerrapport naar de raad?	In november bieden wij een uitgangspuntennotitie en proces rond dorpsagenda's aan het presidium ter behandeling aan.
14	Interactie met de Samenleving Waar is de €60.000,- voor een verander aanpak vaardigheden, houding en gedrag voor bedoeld?	Dit is bedoeld om de organisatie te ondersteunen in de andere manier van werken met de samenleving.
15	Interactie met de samenleving Waar is de €100.000,- voor presentie en gemeenschapsopbouw voor bedoeld?	Dit is bedoeld om onze aanwezigheid in dorpen te vergroten en te stimuleren dat gemeenschappen (meer) verantwoordelijkheid nemen voor de kwaliteit van hun leven en leefomgeving.
16	Interactie met de samenleving Waar is de €70.000,- voor faciliteren verbinding dorpsprocessen – gemeentelijke organisatie voor bedoeld?	Dit is bedoeld voor uitbreiding formatie dorpscontactpersonen. Zij verbinden ontwikkelingen in dorpen met gemeentelijke opgaven.
17	Dienstbare overheid Investing op de formatie van de frontoffice. Wat wordt hiermee bedoeld?	Hiermee bedoelen we de plekken binnen onze gemeentelijke organisatie waar het eerste directe contact plaatsvindt met inwoners. Zoals aan de balie, via de telefoon of webcare.

18	Financiën Op pagina 22 bij de indicator WOZ-waarde lijkt een cijfer te zijn weggefallen. Er staat nu 29 voor Nederland.	Er is inderdaad een cijfer weggefallen. De juiste waarde voor de gemiddelde WOZ-waarde woningen voor heel Nederland moet zijn 290 in plaats van 29. We zullen dit aanpassen.
19	Financiën Waarom dalen de overheadkosten de komende jaren? (P.40)	Dit is voornamelijk te verklaren door eenmalige posten uit het Uitvoeringsprogramma voor de jaren 2023 t/m 2025, zoals aanvullende middelen voor informatiebeveiliging en de implementatie van een nieuw financieel systeem.
20	Financiën Hoe komt het dat de weerstandsratio is gestegen van 1,4 naar 4,1?	Dit is het gevolg van de stijging van de algemene reserve, voornamelijk door een toevoeging van € 6,1 miljoen als gevolg van het positieve rekeningresultaat van 2021 en het verwachte rekeningresultaat over 2022 4,8 miljoen (op basis van de 2 ^e berap).
21	Financiën Op p.40 van het uitvoeringsprogramma staat een streven van de weerstandsratio van 2.0. In de begroting staat een streven van 1.4-2.0. Waarom verschilt dit?	De streefwaarde van de weerstandsratio bedraagt, conform de vorige begroting 1.4 – 2.0. In het uitvoeringsprogramma is (ten onrechte) de bandbreedte niet genoemd
22	Financiën De tabel in de begroting op p.93 sluit niet aan bij de gegevens uit het uitvoeringsprogramma p.12 m.b.t het onderdeel wonen.	De tabel in de begroting is de juiste. In het uitvoeringsprogramma zijn de voorgenomen uitgaven in het kader van het uitvoeringsprogramma Wonen op regelniveau niet helemaal juist weergegeven. De totale uitgaven zijn daar wel goed weergegeven.
23	Financiën De solvabiliteitsratio bevindt zich in rood gebied, is dit een risico?	De beoordeling van de hoogte van de solvabiliteitsratio nemen we in ogenschouw met de andere ratio's, waaronder die van het weerstandsvermogen. De ontwikkeling van de solvabiliteitsratio wordt beïnvloed door de voorgenomen investeringen in o.a. het zwembad en onderwijs. De ontwikkeling van de verwachte weerstandsratio is dermate positief, dat eventuele financiële risico's opgevangen kunnen worden binnen de beschikbare financiële middelen.
24	Financiën Waarom blijven de lasten voor bestuur min of meer gelijk bij een stijgende inflatie?	De middelen voor prijsinflatie staan geraamd op een stelpost onder taakveld 0.8. Deze worden via de tussentijdse rapportages overgebracht naar de budgetten waar dit van toepassing is. Daarnaast ramen wij tegen constante prijzen, dus alleen voor het jaar 2023 wordt rekening gehouden met prijsinflatie. Voor 2024 en verder wordt er voor zowel de baten als de lasten geen rekening gehouden met prijsinflatie.
25	Financiën	Nee, dit is niet zo te stellen. De netto schuldquote is slechts 1 indicator om de financiële situatie van de gemeente te beoordelen. Hoe hoger deze is, hoe zwaarder de rentelasten en aflossingen op de exploitatie

	Het verwachte percentage netto schuldquote nadert de grens van 130%, in belangrijke mate ivm MFSC in Elst. Betekent dit dat het risico bestaat dat grote uitgaven voor een ander project (denk aan verkabeling hoogspanning, gepland in 2026) niet meer gefinancierd kunnen worden?	drukken. Zolang er voldoende budget binnen de begroting is voor dekking van de kapitaallasten, kunnen projecten doorgang vinden.
26	Financiën Weerstandsvermogen/Risicomanagement, is het een plan van aanpak wat beschreven is of is het al gereed?	Voor het bepalen van de grootste risico's zijn de werkzaamheden afgerond cf beschrijving. De implementatie van het risicomanagement binnen de organisatie vraagt om een nadere uitwerking. Daarnaast is risicomanagement een ongoing proces.
27	Financiën Stel dat de inflatie aanhoudt en de rente blijft stijgen, welke gevolgen heeft dit dan voor onze ratio's en is het risico van een rentestijging afgedekt.	In het weerstandsvermogen is rekening gehouden met een inflatie. Indien de inflatie hoger wordt dan begroot, zullen we daar nodig de begroting aanpassen. Monitoring en rapportage aan de Raad vindt plaats in de Bestuursrapportage. Overigens is de verwachting dat in geval van fors stijgende inflatie, een verhoging via het gemeentefonds aannemelijk is
28	Omgevingswet Wat zijn de consequenties van het uitstellen van de omgevingswet?	U wordt hierover nog nader geïnformeerd middels een afzonderlijke raadsbrief van het college.
29	Verbonden partijen In 2024 staat de realisatie van evaluatie gepland. Wanneer start deze evaluatie en op welke wijze wordt de raad hierin betrokken?	De start is eind dit jaar. Er gaat een plan van aanpak richting de raad. Daarin zal een voorzet worden gemaakt hoe we de raad bij de evaluatie willen betrekken. De raadsrapporteurcoördinator zal hierbij worden betrokken.
30	Belastingen Blz. 44. 'Overige baten: (voorn. bijdrage Lingewaard voor belast. samenw.) Wordt hiermee bedoeld dat Overbetuwe een vergoeding ontvangt voor het uitvoeren van de inning gemeentelijke belastingen voor Lingewaard?	Ja. Overbetuwe ontvangt een vergoeding voor het uitvoeren van de belastingwerkzaamheden voor de gemeente Lingewaard.
31	Belastingen	Vanaf 1 januari 2025 gaan de kosten van de jaarlijkse controle van de toeristenbelasting van de opbrengsten af.

	Blz. 44. Waarom zijn de voorziene inkomsten voor toeristenbelasting in 2025 en 2026 lager dan in 2024?	
32	Belastingen Blz. 47. Herwaardering OZB. Hoe worden bewoners hierover geïnformeerd?	Het waarden op gebruiksoppervlakte (GBO) bij woningen was per 1 januari 2022 verplicht. Het waarden op gebruiksoppervlakte (GBO) was daarmee al van toepassing bij de aanslag 2022 en de inwoners zijn hierover toen geïnformeerd.
33	Gemeentelijk rioleringsplan Blz. 48. Het huidige plan loopt tot 2022, wanneer mag de raad het nieuwe plan verwachten? Kan dit nieuwe plan nog invloed hebben op de tariefontwikkeling van rioolheffing?	Zie onderaan blz. 68 van de Programmabegroting 2023: 'In 2021 is er een start gemaakt met de evaluatie van het GRP 2018-2022. Op basis van de bevindingen wordt de conclusie getrokken om het GRP te verlengen met twee jaar. Het is belangrijk om de aansluiting te vinden met de omgevingswet/visie. De vertaling van dit beleid daarvan is nog niet klaar. Daarnaast zijn er nog projecten/werkzaamheden uit het huidige GRP die nog niet zijn afgerond. Om voor 2023 een tarief vast te stellen wordt er in de begroting 2023 vanuit gegaan dat het GRP met twee jaar verlengd wordt. Zowel de evaluatie als de verlenging van het GRP zal eind 2022 aan de raad worden aangeboden.' Het is nog niet bekend of het nieuwe plan van invloed is op de tariefontwikkeling van rioolheffing.
34	Belastingen Blz. 49. Kostenontwikkeling afvalstoffenheffing. Is dit een opsomming van de huidige lasten of van de verwachte lasten van inzameling afvalstoffen? Zit in de kostenontwikkeling ook de stijging van de brandstofkosten verwerkt?	Het is een opsomming van de verwachte lasten op basis van huidige inzichten. Met de stijging van de brandstofkosten is rekening gehouden.
35	Belastingen Blz. 55. Is de daling van 15,3% volledig het gevolg van de aanname dat de inwoners minder restafval gaan aanbieden?	Ja. Op basis van de meeste recente cijfers verwachten we dat de inwoners minder restafval gaan aanbieden.
36	Belastingen Waarom kunnen inwoners die een bijstandsuitkering aanvragen niet gelijk aangeven dat hun gegevens gebruikt worden voor het aanvragen van kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen?	In het kader van de AVG mogen persoonsgegevens niet worden uitgewisseld. Ook niet intern. Persoonsgegevens mogen alleen worden verwerkt voor het doel waarvoor deze persoonsgegevens zijn ontvangen van de aanvrager. Het aanvragen van een bijstandsuitkering heeft een ander doel dan het aanvragen van kwijtschelding.

37	Belastingen De BSR verleent kwijtschelding voor de waterschapsbelasting. Hiervoor worden bijna exact dezelfde gegevens aan de aanvrager gevraagd als bij aanvraag om kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen bij de gemeente. Waarom werkt de gemeente niet samen met de BSR in het kader van de kwijtschelding?	In het kader van de AVG mogen persoonsgegevens niet worden uitgewisseld. Persoonsgegevens mogen alleen worden verwerkt voor het doel waarvoor deze persoonsgegevens zijn ontvangen van de aanvrager. Dit staat een samenwerking in de weg.
38	Belastingen De keuze op het kwijtscheldingsformulier om toestemming te geven aan de gemeente om bij recht op kwijtschelding dit het volgende jaar automatisch te laten toetsen, is onduidelijk.	De gemeente pakt dit samen op met communicatie.
39	Hoe worden mensen die het betreffen, op de hoogte gesteld van de gewijzigde toepassing van de kostendelersnorm?	Inwoners die het betreffen ontvangen een gewijzigde beschikking over hun uitkering op basis van de Participatiewet.
40	Economie Hoe is de ontwikkeling van bedrijfskavels voorzien?	Op de volgende locaties is sprake van concrete ontwikkeling nieuwe bedrijfskavels: Aamsepoort Noord, Elst-Centraal en zuidoostzijde De Aam aan de zuidoostkant. In de actualisatie van de Omgevingsvisie Overbetuwe in 2023 zal - mede op basis van de Verstedelijkingsstrategie - de richting worden bepaald hoe om te gaan met uitbreidingsmogelijkheden van de bedrijventerreinen. Hierin bezien we nadrukkelijk de kansen door vanuit integrale groei koppelingen te maken met verwante thema's; o.a. andere vormen van economie, leefbaarheid, mobiliteit en wonen.
41	Flexwoningen 200 stuks kunnen die snel gebouwd worden?	Het gehele proces om de te komen tot conceptuele bouw is inderdaad gemiddeld korter dan de 'reguliere woning'. In geval van tijdelijke woningen, is (als onderdeel van het gehele proces) de procedure vaak sneller.
42	Wonen Voor de flex woningen staat in de begroting € 25.000. Wat betekent dit?	Dit budget is bedoeld voor het uitvoeren van quick scans, onderzoeken, ontwerp, opstellen businesscase, participatie, et cetera. Doel is om op korte termijn een aantal projecten met flexwoningen te starten. Het betreft een vervolg op de eerder uitgevoerde locatiestudie.

43	Openbare ruimte Is het project 'bloemrijke akkerranden' nieuw en wordt hierbij gebruik gemaakt van provinciale subsidie?	Het is een bestaand project ism gemeente Lingewaard. Het is verlengd met 4 jaar. Hiervoor wordt een nieuwe subsidie aanvraag voorbereid.
44	Duurzaamheid Waarom staat het circulair ambachtscentrum in 2024 op de agenda van de Raad?	In 2023 wordt het grondstoffen beleidsplan besproken met de Raad. Dit vormt de basis voor de uitwerking van een toekomstig circulair ambachtscentrum. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de planning vanuit de Groene Metropool Regio.

1.4 technische vragen VVD

VVD	Vraag	Antwoord
1	Is het mogelijk om sociale koopwoningen van b.v. rond de €250.000 te bouwen?	Nee, dat is niet mogelijk. Door de prijsstijgingen is de goedkoopste koopwoningen eerder rond de €320.000. In de hele omgeving zie je dit terug bij nieuwbouw woningen. Het is een uitdaging om te kijken naar andere (kleinere) woningtypen waar dit beter mogelijk is.
2	Is een appartement goedkoper om te bouwen dan rijtjes woning?	Het bouwen van een appartement is duurder dan het bouwen van een rijtjes woning.
3	6.1 toegang tot diensten en producten - Ruimtelijke plannen zijn nu moeilijk leesbaar. Zorg voor een duidelijke/ begrijpelijke toelichting. Is dat mogelijk?	We zijn bezig met verbetering van onze (digitale) dienstverlening en de wijze waarop informatie wordt aangeboden via onze websites. Verder is dit een politieke vraag denken wij.
4	Belastingen Lasten van de inwoners stijgen, bijvoorbeeld de OZB. Hebben wij inzicht in de gemiddelde stijging van de lasten per huishouden?	Op blz. 55 onder het kopje 'Lokale Lastendruk' is een overzichtje opgenomen van de gemiddelde heffing (OZB, afvalstoffen- en rioolheffing) bij de gemiddelde WOZ-waarde van een woning.
5	Belastingen Stijgen de kosten per aanbidding van de container en aan de ondergrondse container?	Nee, de tarieven blijven hetzelfde als in 2020, 2021 en 2022. Alleen het vaste bedrag voor de afvalstoffenheffing stijgt.
6	Wonen Hoe is de spreiding van woningbouwprojecten over de gehele gemeente?	Die is gemiddeld redelijk gespreid over de kernen in onze gemeente. Past bij de kaders en doelen in de Woonagenda en Omgevingsvisie. Daarbovenop vindt bij de regionale Verstedelijkingsstrategie onderzoek plaats naar extra groei voor de regio; uitgangspunt daarbij is clustering in drie grootste kernen.

7	Economie Hoe is de ontwikkeling van bedrijfskavels voorzien?	Op de volgende locaties is sprake van concrete ontwikkeling nieuwe bedrijfskavels: Aamsepoort Noord, Elst-Centraal en zuidoostzijde De Aam aan de zuidoostkant. In de actualisatie van de Omgevingsvisie Overbetuwe in 2023 zal - mede op basis van de Verstedelijkingsstrategie - de richting worden bepaald hoe om te gaan met uitbreidingsmogelijkheden van de bedrijventerreinen. Hierin bezien we nadrukkelijk de kansen door vanuit integrale groei koppelingen te maken met verwante thema's; o.a. andere vormen van economie, leefbaarheid, mobiliteit en wonen.
---	---	--

1.5 Technische vragen GL

GL	Vraag	Antwoord
1	Wonen Hoeveel initiatieven zijn door de regiekamer behandeld in 2019, 2020, 2021 en het eerste halfjaar van 2022?	2019: 54, 2020: 60, 2021: 51, 1 ^e helft 2022: 24.s
2	Wonen Op welke gronden voor afwijzing van initiatieven heeft Overbetuwe zelf invloed? Welke kaders kan de raad eventueel bijstellen om, indien gewenst, deze initiatieven doorgang te laten vinden?	Het toetsingskader voor initiatieven wordt gevormd door landelijk, provinciaal en gemeentelijk beleid en wet- en regelgeving. Op lokaal beleid en regelgeving heeft de gemeente uiteraard zelf invloed. Echter, binnen het werkveld ruimtelijke ordening is gemeentelijk beleid vaak een doorvertaling van of vindt het zijn basis in bovenliggende beleid of landelijke wetgeving. Voorbeelden daarvan zijn het beleid functieverandering (Provinciale Omgevingsverordening) of Beleidsregel Plattelandswoningen (Wet Plattelandswoningen). Hierdoor is de 'speelruimte' dus vaak beperkt.
3	Wonen Hoeveel bij de regiekamer ingediende initiatieven wachten op dit moment op beoordeling? En om hoeveel woningen gaat het daarbij?	Inschatting is dat het om 25 tot 30 initiatieven gaat. Het aantal woningen is daarbij niet aan te geven aangezien verzoeken die concreetheid meestal nog niet kennen (met uitzondering van de kleiner plannen zoals functieverandering).
4	Wonen Paragraaf 2.1 Wonen: "We leggen nadrukkelijk de focus op het toekomst-bestendig en duurzaam maken van de bestaande woningvoorraad. Ook stimuleren we bijzondere woonvormen, zoals CPO's, Tiny Houses, woonwagens en combinaties van wonen en zorg." Wat doen we concreet?"	We brengen initiatiefnemers en ontwikkelende partijen bij elkaar, mits passend binnen de kwalitatieve doelstelling van de Woonagenda 2025. Conform de uitvoeringsagenda behorend bij de vastgestelde Woonagenda, werken we nu de aanpak uit voor de acties 4, 18 en 19 uit de uit om initiatiefnemers te begeleiden
5	Wonen Waarom is ervoor gekozen om voor 2023 eenmalig € 10.000 te budgetteren voor één jaar woonadviseur?	Dit budget is bedoeld voor de uitbreiding van het project woonadviseur naar de gehele gemeente in 2023. Exacte kosten zijn afhankelijk van het uiteindelijke contract dat we met Forte Welzijn sluiten. Indien nodig kan het college in de volgende programmabegroting een voorstel doen voor aanvullend budget.

6	Wonen Wanneer praten we verder over de prioriteiten in de 'Woonagenda Overbetuwe 2025'?	Het college heeft een agenderingsverzoek gedaan voor een RTGC eind november 2022.
7	Wonen Aantal initiatieven die in de regiekamer zijn geweest voor bijzondere woonvormen afgelopen 2-3 jaar?	Beperkt, 5 à 6 (met name woonzorg). Zie voorgaande vraag; dergelijke ideeën zijn nog vaak niet in de fase dat een concrete principe-aanvraag kan worden getoetst.
8	Wonen Hoe worden duurzaamheidseisen via GPR vastgelegd en hoe wordt hierop toegezien?	Dat vindt plaats via anterieure overeenkomsten. Hierin wordt de GPR-score vastgelegd en op basis hiervan wordt ook toegezien op realisatie van deze score.
9	Verkeer Er is een budget opgenomen voor OV van €76.000. Waar wordt dit aan besteed?	Een gedeelte is voor de energiekosten en kapitaallasten van bushaltes (€ 11.500). Het overige gedeelte betreft een bijdrage voor de overzetveren (€ 64.500).
10	Welke participatie is er bij de Waalwijk in de komende jaren?	De participatie voor de weginrichting van de Lange lijn (Nijmegen – Gorinchem) en de lokale participatie (dijkweg Overbetuwe) is afgerond. Voor de uitwerking van het verhaal van de Waal (tekst informatiezuilen belevingspunten) betrekken we cultuurhistorische verenigingen en bewoners. Na realisatie van de dijkweg wordt, indien de raad dat besluit, onderzoek gedaan om gemotoriseerd verkeer op de dijk te beperken (o.a. nut en noodzaak dijkafsluiting) en monitoring (verkeersintensiteiten, snelheid en ongevallen). Daarbij worden ook de bewoners betrokken.

1.6 Technische vragen CU

CU	Vraag	Antwoord
1	Verkabeling hoogspanning Waar kunnen we de lasten voor verkabeling hoogspanning terugvinden in de begroting?	Tot 2026 is er een investering van vijf miljoen van de gemeente. De kapitaallasten doen zich echter pas voor met ingang van het jaar na volledige realisatie (vanaf 2027 dus).
2	Financiën De solvabiliteitsratio bevindt zich in rood gebied, is dit een risico?	De beoordeling van de hoogte van de solvabiliteitsratio nemen we in ogenschouw met de andere ratio's, waaronder die van het weerstandsvermogen. De ontwikkeling van de solvabiliteitsratio wordt beïnvloed door de voorgenomen investeringen in o.a. het zwembad en onderwijs. De ontwikkeling van de verwachte weerstandsratio is dermate positief, dat eventuele financiële risico's opgevangen kunnen worden binnen de beschikbare financiële middelen.
3	Wonen Is met de 'gemiddeld 250 woningen per jaar' planvorming of oplevering bedoeld?	Het is een inspanning die gericht is op realisatie. De huidige bouwproductie is gemiddeld een circa 200 woningen per jaar. Uitdaging is om dit minimaal te continueren in de wereld van krappe arbeidsmarkt, onrendabele toppen, stijgende rentes en schaarse grondstoffen.
4	Kunt u de volgende verschillen verklaren in de financiële tabel op pagina 21 en 22? • Afname 2023>2024 lasten 'Bouwen en Wonen' • Afname 2023>2024 'Totaal economische ontwikkeling'	Beide verschillen hebben we nu (op korte termijn) niet kunnen verklaren.
5	Wonen/Duurzaamheid Is er sprake van toekomstige risico's in het elektriciteitsnet?	Aansluitend bij beantwoording raadvragen S-615: Voor de (middel)lange termijn stemmen we in regionaal verband af met Liander over het programmeren van bv. woningbouw, werklocaties en grootschalige opwek van energie. Daarbij leggen we ook een verband met het traject Gelderse energie-infrastructuur (GEIS), waar ook het hoogspanningsnet van Tennet is inbegrepen